

Etički kodeks Društva multiple skleroze Karlovačke županije

UVOD

Društvo multiple skleroze Karlovačke županije (DMSKŽ)) prihvaća ovaj Etički kodeks kao model ponašanja njezinih članova u svim aktivnostima vezanim uz rad Društva.

Etički kodeks sastoji se od Preambule, Temeljnih načela i Etičkih standarda. Kodeks je podložan stalnim promjenama i eventualnim preinakama, kako kroz praksu rada samog Društva, tako i usklađivanjem sa standardima civilnog društva i ukupnim dostignućima na području zaštite ljudskih prava, poglavito prava osoba sa invaliditetom.

Članstvo u Društvu multiple skleroze Karlovačke županije obvezuje članove da neprekidno razvijaju svijet o etičkim pitanjima, te da se pridržavaju ovog kodeksa. Povreda odredbi ovog kodeksa razmatra Stegovna komisija DMSKŽ koja procjenjuje težinu povrede i određuje sankcije.

PREAMBULA

Etički kodeks predstavlja minimalni zajednički sustav vrijednosti koji članovi Društva uvažavaju u svom djelovanju. U svom području djelovanja članovi nastupaju kao nezavisne osobe, te dopunjuju i oplemenjuju pravila dana ovim Kodeksom svojim sustavom humanističkih vrijednosti. Odgovornost je i zadaća članova Društva ostvarenje najviših etičkih standarda vlastitog ponašanja. Članovi Društva dužni su poticati etično ponašanje kod svih pojedinaca s kojima dolaze u doticaj kroz aktivnosti vezane uz rad Društva, te savjetovati se sa ostalim članovima oko eventualno etički dvojbenih aktivnosti samog Društva, ili ukoliko ima etičkih dvojbi oko aktivnosti vezanih uz rad u Društvu, a sve u cilju sprječavanja ili izbjegavanja neetičnog ponašanja.

TEMELJNA NAČELA

Uvažavanje ljudskih prava i dostojanstva osobe

U svom radu i djelovanju članovi Društva obvezuju se u svakoj prilici skrbiti o poštivanju temeljnih ljudskih prava, dostojanstva i vrijednosti svih ljudi, te poglavito skrbiti da djelovanje i aktivnosti samog Društva ne bi kršili ta prava.

Članovi Društva nastoje u svom radu otkloniti sve oblike diskriminacije, spolne, vjerske, nacionalne, političke ili svjetonadzorske te se i kroz Etički kodeks DMSKŽ obvezuju odbiti sudjelovanje u bilo kakvom obliku neetičkih aktivnosti koje bi mogle narušiti temeljna

ljudska prava, dostojanstvo, kao i pravo na privatnost i tajnost podataka koje Društvo prikuplja u okviru svoje djelatnosti.

Kompetentnost

Članovi Društva svjesni su granica vlastitog zvanja i kompetetnosti, te u aktivnostima Društva sudjeluju u onim segmentima za koje su kvalificirani, nastojeći pritom kad god je moguće u aktivnosti Društva uključiti stručne osobe.

U onim područjima djelatnosti u kojima nisu utvrđeni pouzdani strukovni standardi, članovi poduzimaju nužne mjere opreza s ciljem zaštite osoba s kojima dolaze u doticaj i na koje bi njihova aktivnost mogla imati utjecaj.

Članovi Društva svjesni su važnosti znanstvenih i verificiranih spoznaja u svojem području djelovanja.

Odgovornost

Članovi Društva moraju biti svjesni odgovornosti prema osobama s kojima dolaze u doticaj, te u svakoj prilici nastojati izgraditi pozitivni stav javnosti prema potrebi šireg društvenog angažmana na problematici istraživanja i rada sa osobama oboljelim od multiple skleroze.

Članovi Društva teže promicanju ciljeva Društva, i u ovim nastojanjima moraju biti otvoreni i uvažavati potrebe drugih. Članovi Društva moraju odgovorno i realno prezentirati rezultate svojih i tuđih projekata i drugih aktivnosti Društva.

ETIČKI STANDARDI

1.Opći standardi

1.1.Primjenivost Etičkog kodeksa

Ovaj se Etički kodeks odnosi na sve članove Društva i sve njegove projekte ili djelatnosti. Ostale aktivnosti članova Društva koje se ni u kojem elementu ne poklapaju s djelovanjem Društva posve su privatne i na njih se ovaj Kodeks ne odnosi.

Osobni asistenti, volonteri i druge osobe uključene u rad Društva, odnosno osobe koje pružaju izravnu ili neizravnu pomoć članovima Društva dužni su se pridržavati Etičkog kodeksa jednako kao i članovi Društva.

1.2. Problemi u radu Društva

Članovi Društva svjesni su da osobni problemi i međusobna nerazumijevanja mogu utjecati na učinkovitost rada Društva. S tim u skladu dužni su izbjegavati poduzimanje bilo kakvih aktivnosti koje bi mogle nepovoljno utjecati na sudionike u projektima ili druge osobe s kojima dolaze u doticaj.

1.3. Zloupotreba ciljeva i rada Društva

Članovi Društva svjesni su da njihov rad i aktivnost, te posebice procjene koje iz toga proizlaze mogu utjecati na život drugih, te stoga moraju biti krajnje oprezni da se njihova uloga ne bi na bilo koji način zloupotrebila.

Članovi Društva ne sudjeluju u aktivnostima kada se može pretpostaviti da bi se njihove aktivnosti ili dobiveni podaci iz provedenih projekata mogli krivo koristiti, osim ako za to ne postoje predviđeni korektivni mehanizmi. Članovi Društva ne sudjeluju u aktivnostima koje su usmjerene manipulaciji pojedinaca, skupina ili javnog mijenja, a u službi su promocije bilo čijih partikularnih interesa. Ako član Društva uoči zloupotrebu ili pogrešnu intepretaciju rezultata aktivnosti ili dobivenih podataka iz provedenih projekata Društva, dužan je poduzeti odgovarajuće korake da ispravi ili na najmanju moguću mjeru svede učinke ovakve zloupotrebe ili pogrešne interpretacije.

1.4. Dokumentacija rada

Članovi Društva uredno pohranjuju dokumentaciju o vlastitom radu u Društvu s ciljem olakšavanja svojeg kasnijeg rada, i rada ostalih članova, sve u skladu sa zakonskim i internim propisima.

2. Projekti

Svi projekti koje Društvo podržava, pokreće ili pomaže u pronalaženju financijskih sredstava za njihovu realizaciju moraju biti temeljena na valjanim postupcima i tehnikama koje daju potrebne i dostatne podatke za interpretaciju, te su u skladu s namjenom za koju se koriste. Društvo je obvezno zahtijevati od svih stručnih osoba angažiranih na projektima da se strogo pridržavaju svojih pravila struke. Društvo je obvezno zahtijevati precizan opis primjenjenih postupka, namjene, valjanosti i pouzdanosti projekta. Sudionici projekta moraju biti upoznati sa svrhom projekta.

3. Zaštita tajnosti i privatnosti podataka

3.1. Suglasnost za prikupljanje podataka

Pri testiranjima i mjerenjima obavljenim u sklopu pojedinih projekata ili drugih aktivnosti Društva, članovi Društva obvezuju se pojedincima ili institucijama uključenim projekt pojasniti prirodu podataka koje će prikupiti, kao i o mogućem budućem korištenju i zaštiti tih podataka. Za svako prikupljanje podataka mora se dobiti suglasnost uključenih osoba i institucija, pri čemu je nužno pružiti im odgovarajuća objašnjenja. Za osobe koje nisu u stanju preuzeti odgovornost za sudjelovanje u istraživanju nužno je priskrbiti odobrenje zakonski nadležne osobe (roditelja ili staratelja). Dijete ima pravo odbiti sudjelovanje u projektu čak i ako je roditelj ili staratelj potpisao pristanak.

3.2. Čuvanje tajnosti podatka

Povjerljive osobne podatke o sudionicima u projektima Društvo, kao i stručne osobe angažirane u tim projektima, mogu davati na uvid trećim osobama ili institucijama samo i isključivo uz pristanak uljučenih osoba, a kad je riječ o djeci, onda isključivo uz pristanak roditelja ili staratelja.

3.3. Informiranje o ciljevima i prirodi projekta

Članovi Društva ne smiju neistinito informirati sudionika projekta o ciljevima, prirodi i sadržaju projekta.

3.4. Izvještavanje o rezultatima projekta

Izvještaji o rezultatima projekta moraju biti istiniti. Falsificiranje podataka negira temeljna etička načela i smisao projekta. Nakon projekta Društvo je dužno omogućiti zainteresiranim znanstvenim osobama uvid u pohranjene podatke. Na taj način može se izvršiti reanaliza i verifikacija. Pri tome je nužno zaštititi tajnost podataka o sudionicima projekta. Članovi Društva ne daju na uvid rezultate projekta osobama koje nisu kvalificirane za korištenje takvih podataka, osim kada je to potrebno samim sudionicima projekta, čuvajući pritom pravo na privatnost.

4. Nastupi u javnosti

4.1. Definicija javnih nastupa

Članovi Društva promiču ciljeve za koje se zalaže Društvo u svim javnim nastupima. Javnim se nastupima smatraju svi oblici izdavanja pisanih, audio ili video materijala, publiciranje u časopisima, izjave, intervjui i komentari dati javnim glasilima te nastupi na javnim skupovima i predavanjima.

4.2. Odgovornost za javne nastupe

Članovi Društva preuzimaju potpunu osobnu odgovornost za vlastite javne nastupe. Ovi moraju biti u skladu s Etičkim kodeksom Društva.

4.3. Nastupi u javnim glasilima

U javnim nastupima članovi Društva ne smiju davati netočne ili nejasne podatke koji bi mogli primatelja informacije dovesti u zabludu. Članovi Društva dužni su davati točne podatke o Društvu i njegovim aktivnostima i projektima. Za javne nastupe u ime Društva članovi ne smiju tražiti niti prihvatiti materijalnu naknadu. Kada nastupaju ili kada komentiraju neke pojave putem javnih glasila, pisanih članaka, radio ili televizijskih nastupa, članovi Društva moraju nastojati da njihovi nastupi te iznesene tvrdnje i sveukupno ponašanje bude u skladu s Etičkim kodeksom Društva i Statutom Društva.

5. Rješavanje etičkih pitanja u DMSKŽ

5.1. Razrješavanje etičkih pitanja

Kada član Društva nije siguran je li određena situacija ili druga planirana aktivnost u skladu s Etičkim kodeksom Društva mora se savjetovati s tijelom Društva ili članom Društva koji je upoznat s etičkim pitanjima i problemima ili sa Sudom časti.

5.2. Neformalno rješavanje etičkih pitanja

Član Društva koji uoči da drugi član krši etičke principe ponašanja, dužan je na to upozoriti i na neformalan način pokušati pomoći u razrješenju problema.

5.3. Prijava kršenja Etičkog kodeksa

Ukoliko se očito kršenje Etičkog kodeksa nikako ne može razrješiti na kolegijalan i neformalan način, član je dužan izvjestiti Sud časti Društva koja poduzima odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti. Neistinita prijava za koju se dokaže kako je podnesena iz zlonamjernosti također povlači stegovni postupak.

5.4. Suradnja sa Stegovnom komisijom

Svi članovi Društva moraju surađivati s Sudom časti Društva u kontroli i promociji etičkih pitanja. Neopravdano odbijanje suradnje je samo po sebi kršenje Etičkog kodeksa Društva.

6. Završne odredbe

Članovi Društva, osobni asistenti, volonteri i druge osobe uključene u rad Društva imaju pravo i obvezu upoznati se s odredbama etičkog kodeksa Društva.

Etički kodeks Društva stupa na snagu s danom usvajanja.

HAILEMARIAM

